

ضمیمه این شماره بولتن هفتگی ویژه نامه مقالات اقتصادی

نخستین شماره ویژه نامه مقالات اقتصادی بولتن هفتگی کمیته ایرانی با عنوان "بخش خصوصی و حمایت گرای در بحران" به قلم "دکتر محمد مهدی بهکیش" دبیرکل کمیته ایرانی ICC منتشر شد.

دکتر بهکیش در این مقاله موضع بخش خصوصی جهان در مقابله با "حمایت گرای" را تشریح نموده و اقدامات و موضع گیری های اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) را در این زمینه به رشته تحریر درآورده است.

ماهیت بخش خصوصی در جهان، پایدار نگاه داشتن منافع بلندمدت است و این بررسی نشان می دهد که نگاه های اقتصادی - جز آنان که مشکلات خیلی جدی پیدا کرده اند - حاضر نیستند منافع بلندمدت رقابت را فدای منافع (احتمالی) حمایت های کوتاه مدت نمایند. مواضع اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) در جریان بحران مالی اخیر نشان داد که جامعه بازرگانی جهانی، رشد و منافع خود را در رقابت می بیند و نه در حمایت، حتی اگر بحرانی به بزرگی آنچه در یک سال گذشته حادث شد بر فعالیت آنان سایه افکند.

این مقاله را همچنین می توانید در سایت رستاک به نشانی www.rastak.com بخوانید.

در این شماره می خوانید:

- آغاز دور تازه همکاری های کمیته ایرانی ICC و شرکت ملی نفت ایران
 - "بخش خصوصی و حمایت گرای در بحران": ویژه نامه مقالات اقتصادی، ضمیمه این شماره بولتن هفتگی
 - معرفی عضو جدید کمیته ایرانی: شرکت ملی گاز ایران به عضویت کمیته ایرانی درآمد
 - نشست دبیرکل کمیته ایرانی و رییس منطقه ای علوم و انتقال فن آوری
 - هشدار سران کسب و کار نسبت به پایان دادن به فعالیت مجمع راهبری اینترنت
 - جلسه هیأت رئیسه کمیته ایرانی برگزار شد
 - تعیین زمان برگزاری اجلاس ماهانه کمیسیون حمل و نقل و خدمات پشتیبانی کمیته ایرانی ICC
 - فراخوان سمینار "مقررات روتردام"، ۱ دی ماه ۱۳۸۸
- معرفی کتاب:
- نقش فورواردر در حمل و نقل بین المللی

☒ ویژه نامه مقالات اقتصادی، شماره ۱، آذر ماه ۱۳۸۸

آغاز دور تازه همکاری های

کمیته ایرانی ICC و شرکت ملی نفت ایران

نشست مشترک کمیته ایرانی ICC و شرکت ملی نفت ایران برگزار شد. به گزارش روابط عمومی کمیته ایرانی ICC، این نشست با هدف گسترش همکاری های میان کمیته ایرانی ICC و شرکت ملی نفت ایران و با حضور "مهندس سیف اله

جشن ساز"، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران، "دکتر محمد مهدی بهکیش"، دبیر کل کمیته ایرانی ICC و جمعی از دبیران کمیسیون های تخصصی کمیته ایرانی برگزار شد.

در ابتدای این نشست، دکتر بهکیش با معرفی فعالیت های ICC و کمیته ایرانی خاطر نشان کرد که می توان از طریق مشارکت مؤثر در دو سطح بین المللی (ICC پاریس) و سطح داخل کشور (کمیته ایرانی ICC) زمینه ارتباط و مبادلات گسترده با محافل بازرگانی جهان را فراهم نمود. در ادامه این نشست، در زمینه همکاری در سطح

بین المللی، چگونگی تشکیل کمیسیون های ICC و نحوه بهره برداری از جلسات مربوطه بحث و تبادل نظر شد و مدیرعامل شرکت نفت ایران، آمادگی آن شرکت در مشارکت و همکاری های لازم را اعلام نمود.

سپس در خصوص حضور فعال تر نمایندگان شرکت نفت در کمیسیون های بانکداری، حقوقی و انرژی کمیته ایرانی تصمیم گیری شد.

در ادامه "دکتر نرسی قربان"، دبیر کمیسیون محیط زیست و انرژی کمیته ایرانی ICC مسائل مطرح در جلسات اخیر ICC در پاریس را مطرح نمود.

سپس "دکتر محسن محبی"، دبیر کمیسیون امور حقوقی و داوری کمیته ایرانی ICC به تشریح فعالیت حقوقی و داوری در کمیته ایرانی و خدمات و فعالیت های مهم این کمیسیون پرداخت.

در ادامه "دکتر محمداسماعیل فدایی نژاد"، دبیر کمیسیون خدمات مالی کمیته ایرانی ICC در خصوص فعالیت های مربوطه در کمیسیون توضیح داد و برنامه ریزی فعالیت کمیسیون خدمات مالی به طور هماهنگ با برنامه های شرکت ملی نفت ایران مورد موافقت قرار گرفت.

در ادامه در زمینه همکاری با کمیسیون های خدمات مالی EBITT، حمل و نقل و بیمه بحث و تبادل نظر صورت گرفت. گفتنی است در این نشست، از سوی مهندس جشن ساز نمایندگان شرکت ملی نفت در کمیسیون های محیط زیست و انرژی و نیز کمیسیون امور حقوقی و داوری کمیته ایرانی ICC معرفی شدند.

شرکت ملی گاز ایران به عضویت کمیته ایرانی در آمد

شرکت ملی گاز ایران به عضویت کمیته ایرانی ICC درآمد. شرکت ملی گاز ایران، همگام با سیاست های کلان اقتصادی و اهداف و برنامه های تولیدی در حوزه صنایع بزرگ و کوچک و با هدف توسعه همگرایی بیشتر با نظام جهانی، به عضویت کمیته ایرانی ICC درآمد.

هم اینک شرکت ملی گاز ایران به عنوان یکی از شرکتهای معتبر در عرصه فعالیتهای مربوط به صنعت گاز در جهان علاوه بر فعالیتهای

داخلی و تامین سوخت صنایع، نیروگاهها و بخشهای تجاری، خانگی در ابعاد بین الملل نیز دارای تحرکات وسیعی شده است و برنامه ریزیهای گسترده و مدونی برای تامین بخش عمده ای از ارز مورد نیاز کشور از طریق صادرات و نیز سرمایه گذاری جهت رشد این صنعت داشته و با به کارگیری نیروهای متخصص در بخشهای مختلف، امکانات و تاسیسات پیشرفته در زمینه گاز فعالیت می نماید.

کمیسیون انرژی و محیط زیست ICC که در اکتبر سال ۲۰۰۷ تأسیس شده، مشتمل بر ۲۲۷ عضو است. این کمیسیون مهمترین موضوعات سیاستی انرژی و محیط زیست مرتبط با جهان تجارت را از طریق گروه های کاری و موضوعی مشترک بررسی می کند؛ به علاوه ICC در زمینه انرژی و محیط زیست، همکاری نزدیکی با سازمان ملل دارد. محورهای همکاری فوق شامل کنوانسیون سازمان ملل در تغییرات آب و هوایی (UNFCCC)، کمیسیون سازمان ملل در توسعه پایدار (UNCSD)، کنوانسیون سازمان ملل در تنوع زیست شناختی (UNCBD) و دیگر موارد می گردد. بر این اساس از چند ماه قبل، کمیسیون

محیط زیست و انرژی کمیته ایرانی ICC با هدف سازماندهی اعضای ایرانی این کمیسیون تشکیل شد.

همکاری های فیما بین کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین المللی و شرکت ملی گاز ایران، ابزار مناسب گسترش حضور این شرکت در عرصه جهانی است. بدیهی است که با توسعه روابط بین المللی و ارتباط بیشتر این شرکت با انجمن های بین المللی و محافل صنعتی و بازرگانی جهان، چشم اندازهای جدیدی پیش روی اقتصاد ایران گشوده می شود. حضور مؤثر شرکت ملی گاز ایران در برنامه اقدامات کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) و همچنین حضور مؤثرتر در جلسات اتاق بازرگانی بین المللی در پاریس یا هر نقطه دیگر از جهان، گام مهمی در ارتباط گسترده تر با سازمان های جهان است و این امر بستر مناسب برای گسترش مبادلات و مراودات تجاری را فراهم می سازد.

دبیر کل کمیته ایرانی و رییس مرکز منطقه ای علوم و انتقال فن آوری با یکدیگر دیدار و گفتگو کردند؛ تقویت مشارکت بخش خصوصی ایران در اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی

"دکتر محمدمهدی بهکیش" دبیر کل کمیته ایرانی و "دکتر محمود مولی نژاد" رییس مرکز منطقه ای علوم و انتقال فن آوری و مدیر روابط بین الملل سازمان پژوهش های علمی و صنعتی

ایران، با هدف تقویت مشارکت بخش خصوصی ایران در فعالیت سازمان ها و انجمن های بین المللی این حوزه، با یکدیگر دیدار و گفتگو کردند. در این نشست، "دکتر احمد عبدالله زاده" دبیر کمیسیون تجارت الکترونیک، فن آوری اطلاعات و مخابرات کمیته ایرانی ICC نیز حضور داشت.

در این نشست، در خصوص فعالیت های ICC و کمیته ایرانی همچنین گسترش مشارکت نمایندگان ایران در جلسات بین المللی و فعالیت مشترک کمیته ایرانی و مرکز منطقه ای علوم و انتقال فن آوری بحث و تبادل نظر شد.

مرکز منطقه ای انتقال علوم و فن آوری (RCSTT) در روز ۲۸ اکتبر ۲۰۰۸ (۷ آبان ۱۳۸۷) با هدف تسهیل انتقال فناوری های پایدار از قبیل نانو تکنولوژی در بین کشورهای حاشیه اقیانوس هند (IOR-ARC) تأسیس گردید. این مرکز اولین مرکز منطقه ای می باشد که ایران میزبانی آن را بر عهده دارد و از آنجا که این اتحادیه با وجود ۱۸ عضو از سه قاره آسیا، اقیانوسیه و آفریقای جنوبی، منطقه گسترده ای را تحت پوشش فعالیت های خود قرار می دهد از اهمیت و جایگاه ویژه ای برخوردار است. برنامه های RCSTT شامل برنامه های آموزشی، برگزاری کنفرانس ها و افزایش ارتباط بین مؤسسات پژوهشی کشورهای عضو می باشد.

RCSTT ابتکار مهمی در تقویت ظرفیت علمی، توسعه منابع انسانی و بهبود وضعیت توسعه صنایع پیشرفته در کشورهای در حال توسعه به شمار می رود.

گفتنی است "دکتر محمود مولی نژاد" همچنین نماینده ایران در اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی (WSIS) می باشد.

در اجلاس مجمع راهبری اینترنت در شرم الشيخ مطرح شد؛ هشدار سران کسب و کار نسبت به پایان دادن به فعالیت مجمع راهبری اینترنت

ترجمه: نرگس فرزاد

سران کسب و کار جهان با تأکید بر نقش مجمع راهبری اینترنت (IGF) در برقراری گفتگوی آزاد و تسهیل مذاکره بین سازمان های درگیر با سیاست های عمده بین المللی در زمینه اینترنت، همچنین تسهیل ایجاد زمینه های رشد اقتصادی و بهبود شرایط اجتماعی، نسبت به اتمام دوره پنج ساله فعالیت این مجمع جهانی، هشدار دادند.

"هربرت هیتمن" رئیس کمیسیون تجارت الکترونیک، فن آوری اطلاعات و مخابرات ICC که در مراسم اختتامیه اجلاس شرم الشيخ سخن می گفت، با اعلام حمایت جامعه کسب و کار از ادامه فعالیت های مجمع راهبری اینترنت (IGF) از پایان دادن به دوره فعالیت کار این مجمع ابراز نگرانی کرد.

مجمع راهبری اینترنت (IGF) اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی در ماه نوامبر سال ۲۰۰۵ در تونس تشکیل شد و در نتیجه توافق حاصله، مجمع راهبری اینترنت شکل گرفت و زیر نظر سازمان ملل آغاز به کار کرد. هدف اصلی از شکل گیری مجمع راهبری اینترنت (IGF)، کمک به فعالیت دبیرکل سازمان ملل در به انجام رساندن و عمل به مفاد دستورالعمل کاری حاصل از اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی (World Summit on the Information Society: WSIS) است.

فعالیت اصلی این مجمع، بحث پیرامون مسائل مرتبط با حاکمیت اینترنت برای تداوم، امنیت، ثبات و گسترش آن و در صورت امکان ارائه توصیه هایی به جامعه جهانی است. همچنین، ارائه راهکارها و ابزارهای شتاب بخشیدن به قابلیت دسترسی و امکان استفاده از اینترنت در کشورهای در حال توسعه، تسهیل مبادله اطلاعات و استفاده کامل از تخصص علمی و فنی کشورها، مشارکت در ایجاد ظرفیت برای حاکمیت اینترنت در کشورهای در حال توسعه، ارزیابی و پیشبرد مستمر اصول WSIS در فرایند حاکمیت اینترنت و کمک به پیدا کردن راه حل هایی در خصوص مسائل ناشی از استفاده درست و نادرست از اینترنت، از دیگر فعالیت های قابل توجه این مجمع می باشد.

در این راستا، اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) در سال ۲۰۰۶ و در جهت حمایت از جامعه اطلاعاتی، کارگروه BASIS را ایجاد کرد تا نماینده کسب و کار جهان در گفتگوهای بین المللی در زمینه راهبری اینترنت (Internet Governance) باشد و نشان دهد که فن آوریهای اطلاعات و ارتباطات می تواند عامل مهم و اساسی در دستیابی به رشد اقتصادی و توسعه اجتماعی کشورها شود. در حال حاضر، اسامی چند عضو اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) و موسسه اقدام تجاری در حمایت از جامعه اطلاعاتی (BASIS) به عنوان نمایندگان تجاری در رأس اسامی سیاستگذاران مجمع راهبری اینترنت (IGF) به چشم می خورد. تعیین شرکت کنندگان در گروه مشورتی مجمع راهبری اینترنت (IGF) جهت ارائه دیدگاه های کسب و کار

جهانی و برنامه ریزی در راستای دستیابی به اهداف مدون فعالان بخش خصوصی است.

رئیس کمیسیون تجارت الکترونیک، فن آوری اطلاعات و مخابرات ICC خاطرنشان کرد: عدم امکان مشارکت همه فعالان عرصه ارتباطات و اطلاعات در تصمیم گیری ها منجر به اتخاذ سیاست هایی ناآگاهانه می شود که نه تنها با مقاومت از سوی جامعه روبرو می گردد بلکه فضای اطمینان را از بین خواهد برد و تردید و بی اعتمادی را تقویت خواهد کرد.

هربرت هیتمن با اعلام مخالفت جامعه کسب و کار نسبت به اعمال تغییرات در اصول بنیادی مجمع راهبری اینترنت، یادآور شد: این مجمع می بایست با در نظر گرفتن چارچوب و اصول بنیادی خود به هماهنگ سازی برنامه ها منطبق بر نیاز تمامی ذی نفعان و کاربران این حوزه بپردازد.

"دوروتی اتوود" نایب رئیس ارشد مؤسسه AT&T تأکید کرد: قابلیت منحصر به فرد مجمع راهبری اینترنت (IGF)، گردهم آوردن گستره وسیعی از سازمان ها و فعالان این حوزه و تسهیل امکان گفتگو میان سازمان های درگیر با سیاست های عمومی بین المللی در این خصوص است، که موجب تبادل آرا و عقاید در سطح جهانی می شود و این موضوع نقش مهمی را در آینده اینترنت ایفا می کند.

"آرت ریلی" مدیر ارشد سیاست های فن آوری های استراتژیک سیستم های سیسکو عنوان کرد: IGF بنیانگذار ابتکارات مهمی در سطح ملی و منطقه ای در طرح هایی است که با افزایش رقابت پذیری میان بنگاه ها موجبات توانمندسازی و تقویت جریان آزاد اطلاعات، حفاظت از داده ها و امنیت در فضای مجازی را میسر می سازد.

وی افزود: این مجمع نوعی از تبادل اطلاعات است که ما را در دستیابی به درک جدید، فرصت ها و منافع مشترک یاری می کند. در این مجمع تمرکز اصلی بر تبادل تجربیات، مشاهدات و یافته ها به جای مذاکره است و بدین ترتیب زمان موجود در این مجمع صرف مسائل کاربردی می شود و به بهترین شکل مورد بهره برداری قرار می گیرد و در نتیجه تعیین کننده شیوه ها و مسیر برنامه های آتی شرکت کنندگان است.

وی تصریح کرد: توانمندسازی امکانات راهبری اینترنت در کشورهای در حال توسعه، تنها از طریق بهره برداری مناسب از منابع بومی میسر می گردد و سازماندهی اطلاعات موجود در تسریع و تسهیل بهره برداری از شبکه اینترنت در این مناطق، بسیار حائز اهمیت است. وی همچنین، کسب و کار را عامل کلیدی و مهمی در تقویت دستیابی عمومی به شبکه جهانی اینترنت عنوان کرد و مجمع راهبری اینترنت را تسهیل کننده این فرایند دانست.

گفتنی است نشست سالانه مجمع راهبری اینترنت روزهای ۱۵ تا ۱۸ ماه نوامبر در شرم الشیخ برگزار شد. در این اجلاس مسائل مهمی نظیر دستیابی همگانی به اینترنت، گسترش امنیت در فضای سایبر، مدیریت منابع عمده اینترنتی، چالش های فراروی شبکه جهانی اینترنت، همچنین بررسی چشم اندازهای نوین این حوزه در چارچوب برگزاری جلسات موضوعی، میزگردهای مباحثه ای، گفتگوی آزاد و کارگاههای آموزشی، مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت.

اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) - ۱۹ نوامبر ۲۰۰۹

جلسه هیأت رئیسه کمیته ایرانی ICC برگزار شد

جلسه هیأت رئیسه کمیته ایرانی ICC روز چهارشنبه مورخ ۱۳۸۸/۰۹/۰۴ در محل اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و به ریاست "دکتر محمد نهاوندیان" رییس کمیته ایرانی ICC و رییس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران برگزار شد. در این نشست، پیرامون مسائلی از قبیل گزارش فعالیت های کمیته ایرانی، بررسی روند سمینارها و جلسات کمیسیون ها، شرکت در جلسات کمیسیون های ICC و طرح دیدگاههای هیأت رئیسه در خصوص مسائل جاری کمیته ایرانی بحث و تبادل نظر شد.

تعیین زمان برگزاری اجلاس کمیسیون حمل و نقل و خدمات پشتیبانی کمیته ایرانی ICC

اجلاس کمیسیون حمل و نقل و خدمات پشتیبانی کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) روز دوشنبه مورخ ۱۳۸۸/۰۹/۰۹ در محل ساختمان شمالی اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران برگزار می شود. محور مسائل مورد بحث در این نشست عبارت است از: گزارش کمیته آموزش و انتشارات در خصوص برگزاری دوره دانشگاهی بازرگانی حمل و نقل بین المللی، گزارش و بررسی اخبار روز حمل و نقل بین المللی و بحث و بررسی در خصوص همایش "مقررات روتردام"

فراخوان سمینار "مقررات روتردام"، ۱ دی ماه ۱۳۸۸

کمیسیون حمل و نقل کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) در نظر دارد سمیناری را تحت عنوان «مقررات روتردام» برگزار نماید.

- سخنرانان: آقایان محمودرستم افشار، همایون اسدی، علیرضا ساطعی، روزبه مختاری، ملک رضا ملک پور
- زمان: سه شنبه، ۱ دی ماه ۱۳۸۸ ساعت: ۸:۳۰ الی ۱۲:۳۰
- محل برگزاری: اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران، طبقه هشتم، سالن اجتماعات
- ارتباط با دبیرخانه: تلفن: ۸۸۳۰۶۱۲۷ فکس: ۸۸۳۰۸۳۳۰ ای-میل: ICCIran@icc-iran.com

از علاقمندان دعوت می شود برای نام نویسی در سمینار فوق، هزینه شرکت در سمینار (مبلغ ۶۰۰،۰۰۰ ریال برای اعضای کمیته ایرانی و ۸۰۰،۰۰۰ ریال برای غیراعضا) را حداکثر تا تاریخ یکشنبه ۲۹ آذر ماه ۱۳۸۸ به شماره حساب ۱۵۵۰۰۵۰۰۹۲ کد شناسه ۱۰۱۴/۴۴ نزد بانک ملت شعبه وزارت نفت (کد ۶۳۲۵/۵۵) به نام کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین المللی واریز و اسامی شرکت کنندگان را به همراه تصویر فیش واریزی به دبیرخانه کمیته ایرانی ارسال کنند. برنامه سمینار و بروشور مرتبط با آن در سایت کمیته ایرانی ICC (www.icc-iran.com)، بخش سمینارهای آموزشی، در دسترس می باشد.

نقش فورواردر در حمل و نقل بین المللی

پیشرفت تجارت بین المللی باعث ایجاد و توسعه چشمگیر حمل ترکیبی شده است. این نوع حمل و نقل که مستلزم استفاده از وسایل مختلف است، موجب شده است که تشکیلاتی جدا از حمل کنندگان پدید آید که کالا را از مبدأ تحویل گرفته و در مقصد تحویل دهد.

واژه فورواردر Forwarder از مصدر Forward و دارای معانی متعددی می باشد و لیکن در صنعت حمل و نقل مفهوم خاصی به خود گرفته است و به شخص و فعالیتی خاص اطلاق می گردد که در عین حال طیف وسیعی را در بر می گیرد و شاید به دلیل این گستردگی، تعریف مشخصی از آن ارائه نگردیده است.

در مقررات UNCTAD/ICC برای اسناد حمل ترکیبی کالا، فورواردر شخصی است که حمل را طراحی نموده و از طرف خود یا از طرف شخص دیگری قرارداد حمل را با قبول مسئولیت به انجام می رساند. فورواردر برنامه را صادر نموده و مسئولیت حمل را از مبدأ تا مقصد به عهده می گیرد.

"نقش فورواردر در حمل و نقل بین المللی"

کتاب شماره ۱۸ کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین المللی

با همکاری: محمود رستم افشار، محمد نبی جوانمردی، قاسم حسینی، سعید حضایی، غلامحسین امیری، دکتر شهباز شهبازی، حمید ظهیری، ملک رضا ملک پور

ناشر: کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین المللی
مرکز پخش: خ طالقانی، شماره ۲۵۴، طبقه پنجم،
کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین المللی
تلفن: ۸۸۳۰۶۱۲۷ دورنگار: ۸۸۳۰۸۳۳۰

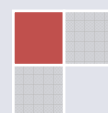
کتاب نقش فورواردر در حمل و نقل بین المللی در ۶ فصل به بررسی: تعریف فورواردر و جایگاه آن در حمل و نقل، ساختار بخش حمل و نقل، متصدیان حمل و نقل، مؤسسات مرتبط با حمل و نقل، تاریخچه فورواردر، فورواردر و تجارت بین المللی، قراردادهای تجاری، اصطلاحات تجاری، اسناد تجاری حمل و نقل، خدمات، مسئولیت ها و تعهدات فورواردر و محدودیت مسئولیت های آن، معرفی شرایط فورواردر های متخصص و چگونگی نحوه انتخاب فورواردر می پردازد.

همچنین معرفی سازمان فیاتا و اسناد بین المللی استاندارد، قرارداد نمونه، مقررات نمونه فیاتا در رابطه با فعالیت فورواردری و مجموعه ضوابط حاکم بر حمل و نقل بین المللی از جمله وظایف، مسئولیت ها و حقوق ناظر بر فعالیت فورواردری و فعالیتی کریری جاده ای کالا از دیگر سرفصل های پرداخته شده در کتاب حاضر می باشد.

بخش خصوصی جهان و حمایت گرایی در بحران

دکتر محمدمهدی بهکیش

ماهیت بخش خصوصی در جهان، پایدار نگاه داشتن منافع بلندمدت است و این بررسی نشان می دهد که بنگاه های اقتصادی - جز آنان که مشکلات خیلی جدی پیدا کرده اند - حاضر نیستند منافع بلندمدت رقابت را فدای منافع (احتمالی) حمایت های کوتاه مدت نمایند. مواضع اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) در جریان بحران مالی اخیر نشان داد که جامعه بازرگانی جهانی، رشد و منافع خود را در رقابت می بیند و نه در حمایت، حتی اگر بحرانی به بزرگی آنچه در یک سال گذشته حادث شد بر فعالیت آنان سایه افکند ...

بخش خصوصی جهان و حمایت گرایی در بحران

دکتر محمدمهدی بهکیش

مقدمه:

از اواسط سال ۲۰۰۸، بحران مالی جهان گیر شد و اثرات آن از بخش مالی به سایر بخش‌های اقتصادی جهان سرایت کرد و اقتصاد کشورهای مختلف - به خصوص توسعه یافته‌ها - را با رکود مواجه ساخت، رشد اقتصادی کاهش چشمگیر پیدا کرد و بیکاری روز به روز افزایش یافت و گفته شده که پس از بحران مالی سال‌های اولیه ۱۹۳۰، بحران اخیر بزرگ‌ترین بحران مالی جهانی بوده است.

بحران در آمریکا شکل گرفت و از آنجا به سایر بازارها در سراسر جهان سرایت کرد. برای مقابله با بحران، دولت‌ها فعال شدند تا اشتباهات بحران ۱۹۳۰ تکرار نشود و بنابراین در بازارها مداخله کردند و از گسترش سریع بحران جلوگیری نمودند. در روزهای اخیر خبرهای مثبتی می‌رسد مبنی بر این که رشد اقتصادی در آمریکا و ژاپن رو به افزایش گذاشته و اروپا نیز در پی آن، شرایط بهتری را تجربه می‌کند.

اقتصاددانان و سیاست‌مدارانی چند، در این واقعه، صحبت از شکست نظام اقتصاد بازار کردند و برخی تا آنجا پیش رفتند که مکانیزم بازار را با مشکلات جدی مواجه دیدند و به فکر سیاست‌های جایگزین افتادند. آنهایی که توان‌های این نظام را می‌شناختند، مطمئن بودند که در صورت اتخاذ سیاست‌های مناسب از طرف دولت‌ها، مشکلات مرتفع خواهد شد. به عبارت دیگر، ضرورت مداخله دولت مورد توافق همگان بود ولی کیفیت مداخله، موضوع بحث جدی بین اقتصاددانان، سیاست‌مداران و صاحبان کسب و کار قرار گرفت.

بسیاری از دارندگان کسب و کار بحران زده (به خصوص صاحبان صنایع) خواستار حمایت دولت‌های خود شدند و فشارهای گسترده‌ای را بر آنان وارد آوردند تا با تزریق نقدینگی و محدود کردن بازارها، حمایت از صنایع داخلی را افزایش دهند و بدین ترتیب بود که نوعی گرایش به حمایت‌گرایی شکل گرفت. برای بسیاری از اقتصاددانان این گونه برخوردها نگران‌کننده شد؛ نگرانی از آن که منافع گسترده مکانیزم بازار، که در چند دهه گذشته در قالب جهانی شدن به وجود آمده است، با بازگشت به حمایت‌گرایی از بین برود و اقتصاد جهانی را به دوران تمرکز اقتصادی و مسایل عدیده آن بازگرداند.

سیاست‌مداران - حتی معتقدین به نظام بازار - برای نجات مردم بیکار شده و بنگاه‌های بحران زده مجبور بودند که به اعمال یک سری سیاست‌های حمایت‌گرایانه مبادرت ورزند که برخی از آنان در قالب مکانیزم بازار قابل توجیه بود - چون اعطای وام‌های متفاوت و تزریق نقدینگی برای تحریک تقاضا - و برخی دیگر از سیاست‌ها، نوعی بازگشت به دولتی شدن اقتصاد بود که موجب لطمه زدن به نظام بازار می‌شد. در این ارتباط می‌توان به خریداری سهام بنگاه‌های بحران زده و دولتی کردن آنان اشاره کرد.

بزرگترین و مهم‌ترین ره آورد نظام بازار آن است که از طریق علامت‌دهی قیمت‌ها - در یک محیط رقابتی - تخصیص منابع کارا تر انجام می‌گیرد و تحت فشار نیروهای رقابتی، تولید کالا و خدمات با مدیریت بهتر و/ یا ارتقاء تکنولوژی، به حداقل هزینه صورت می‌پذیرد. اکثر اقتصاددانان نگران بودند که اگر به بهانه بحران، این توانمندی از مکانیزم بازار سلب شود، اتلاف منابع افزون می‌شود و دیگر بنگاهها نمی‌توانند در فضای بین‌المللی به رقابت بپردازند و به همین دلیل دولت‌ها مجبور به افزایش تعرفه‌ها و موانع غیر تعرفه‌ای می‌گردند تا تولید و دسترسی به بازار در "فضای ملی" امکان پذیر شود. حاصل این فرایند، مجبور کردن مصرف‌کنندگان به خرید کالا و خدمات گرانتر می‌باشد. این مشکل در نیمه اول قرن بیستم گریبان اکثر

کشورهای جهان را می‌فشارد ولی در نیمه دوم قرن، بخصوص در دهه‌های ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰، با کاهش تعرفه‌ها و موانع غیر گمرکی، فضای رقابتی در جهان بهبود بسیار یافت و مصرف‌کنندگان و البته تولیدکنندگان هر دو سود بردند و کشورهای در حال توسعه از این رهگذر بسیار منتفع گردیدند زیرا که هجوم سرمایه‌گذاری به کشورهای فوق-برای تولید کالای ارزان‌تر- موجبات رشد سریع اقتصادی آنان را فراهم آورد.

در شرایط بحرانی اخیر، برخی از اقتصاددانان معتقد بودند که بنگاههای ناکارآمد می‌بایست از عرصه اقتصادی خارج شوند ولی به منظور جلوگیری از گسترش وسیع بحران و این که بخشی از بنگاه‌ها را نمی‌توان مقصر دانست، سیاست‌های مداخله‌جویانه دولت‌ها توجیه پذیر شد. از آن مهمتر، لازم بود دولت‌ها به کمک افراد و بنگاه‌هایی بشتابند که بدون تقصیر دارایی خود را از دست داده بودند و یا شغل آنان در معرض خطر قرار گرفته بود. این امر (دخالت سریع دولت‌ها) موجب گردید دوران بحران اخیر بسیار کوتاه‌تر از بحران ۱۹۳۰ گردد. علیرغم اختلاف نظرهای فراوان در مورد چگونگی مداخله دولت‌ها در اقتصاد، موضع‌تجار و صنعتگران در سطح جهان بسیار شفاف و قابل توجه بود، زیرا که اکثر آنان، علیرغم زیان‌های فراوانی که متوجه بنگاه‌هایشان شده بود، با مداخله دولت‌ها، به ترتیبی که فضای رقابتی را مخدوش کند، به مقابله برخاستند که چگونگی آن، موضوع مورد بحث در این مقاله می‌باشد.

مواضع جامعه بازرگانی

موضع جامعه کسب و کار (Business Society) که نمایندگان آنان در اتاق بازرگانی بین‌المللی (International Chamber of Commerce) در پاریس متمرکز می‌باشند، قابل توجه است زیرا برخی از آنان همان بنگاه‌هایی هستند که حمایت دولت‌ها را طلب می‌کردند تا از بحران نجات یابند، ولی مجموعه آنان در ICC مواضعی متفاوت اتخاذ کردند. به عبارت دیگر، ICC به عنوان تنها نماینده بخش خصوصی در جهان با این استدلال که منافع بلندمدت را نباید فدای مشکلات کوتاه مدت کرد، با تمام قوا وارد صحنه شد و با حمایت‌گرایی (Protectionism) مقابله کرد و به دولت‌ها توصیه شد که کمک به بنگاه‌ها می‌بایست در قالب مکانیزم بازار قابل توجیه باشد و از هرگونه گرایش به محدود کردن بازارها- از طریق افزایش تعرفه‌ها و یا موانع غیر تعرفه‌ای- جلوگیری به عمل آید.

ICC در اطلاعیه‌ای که در نیمه اول سال ۲۰۰۹ منتشر کرد چگونگی شکل‌گیری بحران مالی، اثرات آن و نحوه برخورد با آن را به ترتیب زیر مطرح نمود:

۱- در اوایل سال ۲۰۰۸، افزایش قیمت مواد غذایی و سوخت منجر به برقراری یک سری سیاست‌های بازرگانی نامناسب شد که از آن جمله می‌توان به برقراری مالیات بر صادرات و جیره‌بندی در برخی از کشورها اشاره کرد که حتی ممنوع کردن صادرات از طرف برخی کشورهای بزرگ صادرکننده مواد غذایی را به دنبال آورد. در پی آن- در نیمه دوم سال ۲۰۰۸- بحران مالی به بحران غذایی اضافه شد و موجب بحران در اعتبارات گردید.

۲- در نیمه اول سال ۲۰۰۹، اقتصاد جهان در رکود شدید فرو رفت که آینده‌ای نامعلوم را به دنبال داشت. بر اساس اطلاعات منتشر شده از طرف بانک جهانی، GDP جهانی در سال ۲۰۰۹ به میزان ۱/۷٪ (بر اساس PPP) و ۲/۹٪ (بر اساس قیمت‌های بازار) کاهش می‌یابد که اولین تجربه کاهش در GDP در تاریخ است. کشورهای OECD به میزان ۴/۲٪ کاهش در GDP را تجربه می‌کنند و رشد کشورهای در حال توسعه از ۵/۹٪ در سال ۲۰۰۸ به ۱/۲٪ می‌رسد.

۳- حتی حجم تجارت- برای اولین بار از سال ۱۹۸۲- کاهش می‌یابد. پیش‌بینی می‌شود که تجارت کالا و خدمات در سال ۲۰۰۹ به میزان ۹/۷٪ کاهش یابد و کاهش بسیار شدیدتری در تجارت کالای ساخته شده تجربه خواهد شد. این ارقام با پیش‌بینی سازمان تجارت جهانی (WTO) برای سال ۲۰۰۹ همسو می‌باشد که کاهش در تجارت جهانی را ۹٪ اعلام کرده است؛ این کاهش برای کشورهای توسعه‌یافته ۱۰٪ و برای کشورهای در حال توسعه ۳-۲٪ پیش‌بینی شده است.

۴- همان گونه که بحران های اقتصادی گذشته نشان داده اند، تجارت موتور قدرتمندی است برای انتقال شوک های اقتصادی (مثبت یا منفی) از یک نقطه جهان به نقطه دیگر. این پدیده در حال حاضر نیز عمل کرده است، همانگونه که کاهش تقاضا برای واردات در آمریکا، تأثیر خود را بر اقتصادهای صادرکننده چون ژاپن و اروپا گذاشت. کاهش تقاضا در کشورهای توسعه یافته موجب گردید تا درآمد کشورهای در حال توسعه از محل صادرات و دیگر منابع تأمین مالی از خارج، چون انتقال پول، سرمایه گذاری مستقیم خارجی و سرمایه گذاری در پرتفو و قرضه کاهش یابد.

۵- تحت تأثیر شرایط فوق، ریسک حمایت گرایی و دیگر سیاست های محدود کننده تجارت در بسیاری از کشورها، به دلیل کاهش فعالیت های اقتصادی و گسترش بیکاری، افزایش یافت. تعدادی از کشورها، موانع گمرکی را افزایش دادند و یا به صنایع صادراتی چون اتومبیل و فولاد سوبسید پرداخت نمودند. این اقدامات بازگشتی است به «ملی گرایی» و یا اعمال سیاست های «درون گرایانه» که امکان تصمیم گیری توسط مکانیزم بازار را کاهش می دهد و ریسک اقدامات تلافی جویانه را افزون می نماید.

اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) همیشه تأکید کرده است که «حفظ و توسعه جریان های تجاری در جهان، نکته مهم و کلیدی در فرایند توسعه اقتصادی است، نه تنها برای حفظ منافع طرفین فعالیت های تجاری، بلکه برای پشتیبانی کردن از بهبود در شرایط اقتصادی که در پی آن به وجود خواهد آمد».

ICC استدلال می کند که رقابت پذیری خارجی و دسترسی آسان به بازارهای بین المللی اهمیت زیادی برای کشورهای در حال توسعه دارد، زیرا که توانمندی لازم برای توسعه اقتصادی را برای آنان فراهم می آورد. تلاش برای توسعه، در بستر مکانیزم تجارت آزاد، ابزار قدرتمندی است در دست کشورهای در حال رشد تا اثرات بحران مالی جهانی را نیز کنترل نمایند و از مزیت های تجاری برخوردار گردند. در این زمینه مثال های فراوانی قابل طرح می باشند که از آن جمله به اقتصاد کشورهایی چون چین، مالزی، ترکیه و ... اشاره می شود که توسعه و رفاه آنان به شدت به صادرات وابسته می باشد.

ICC در جایی دیگر می گوید: در حالی که اقتصاد جهانی در رکود به سر می برد، فشارهای سیاسی برای حمایت از بنگاه های داخلی، در مقابل رقبای خارجی، به منظور حفظ اشتغال در حال افزایش است. بدیهی است افزایش موانع تعرفه ای و غیرتعرفه ای راه حل کوتاه مدت سیاسی است. ولی توسل به این سیاست بازگشتی است به درون گرا شدن اقتصادها. ICC تأکید می کند که اگر تنها یک درس بتوان از بحران ۱۹۳۲-۱۹۲۹ فرا گرفت آن است که افزایش موانع تجاری تنها نیروهای رکودی را افزون می کند و ریسک فرو انداختن اقتصادها به بحران های طولانی مدت را افزایش می دهد.

مواضع کشورهای G20 و اقدامات حمایتی

در کنفرانس سران ۲۰ کشور بزرگ جهان* (G20) در پتیسبورگ، در سپتامبر ۲۰۰۹، این مهم مورد تفاهم قرار گرفت که حمایت گرایی مردود است و نباید به سیاست های درون گرایانه در زمان بحران متوسل شد. آنها پذیرفتند که در یک سال در پیش روی، اقدام به برقراری یا افزایش موانع گمرکی در مقابل سرمایه گذاری یا واردات کالا و خدمات نمایند و محدودیت برای صادرات به وجود نیاورند و همچنین مقرراتی را وضع نکنند که با اصول WTO در مغایرت باشد.

قابل توجه آن که موضع گیری فوق در کنفرانس G20 در نتیجه تلاش های ICC و سازمان های دیگر بخش خصوصی صورت گرفت، در حالی که بر اساس گزارش WTO اکثر کشورهای G20 قبل از اجلاس خواستار برقراری سیاست های حمایت گرایانه بودند.

کمیسیون تجارت و سرمایه گذاری ICC در اجلاس اکتبر ۲۰۰۹ به این موضوع اشاره کرد و چنین توصیه نمود که برای کنترل اقدامات یک طرفه کشورهای بزرگ در مقابله با بحران مالی (اشاره به اقدامات حمایت گرایانه آنان)، می بایست به تحکیم مقررات WTO و به خصوص در به نتیجه رساندن دور دوحه همت گماشت.

در نتیجه تلاش های معتقدین به مکانیزم بازار، از جمله ICC، اکثر کشورهای توسعه یافته مجبور شدند در مقابل حمایت گرایي مقاومت کنند و به سیاست های گسترده ای در جهت تحریک تقاضا، به خصوص در زمینه صنایع صادراتی یا صنایع وارداتی در حال رقابت (از جمله صنعت هوایی، ساختمان، فولاد، نیمه هادی ها و اتومبیل) متوسل شوند. ولی، تعدادی از کشورها به پرداخت سوبسید مستقیم یا غیر مستقیم مبادرت کردند که از آن جمله می توان به آمریکا (به سه بنگاه ملی)، کانادا، فرانسه، آلمان، انگلیس، چین، آرژانتین، برزیل، سوئد، اسپانیا و ایتالیا اشاره کرد. استرالیا، کره جنوبی و پرتغال نیز به طرق مستقیم به برخی از بخش های مورد نظر کمک رساندند.

ICC می گوید: هر چند موارد فوق منجر به افزایش تعرفه نشده اند، ولی در تجارت محدودیت به وجود می آورند، به خصوص زمانی که شعار «خرید تولیدات داخلی» همراه آن می شود، تجارت محدودتر می گردد. باید توجه داشت که اعمال سوبسید در یک کشور، منجر به برقراری سوبسید متقابل یا محدودیت در واردات در کشورهای دیگر می شود. این اتفاقات می تواند به جنگ سوبسیدها منجر گردد که با هم انباشته شدن آنان، خسارت شدیدی وارد می آید و همه طرف های تجاری را در وضعیت بدتر قرار می دهد.

علاوه بر آن، اقدامات فوق موجب انحراف در تخصیص منابع می شود به ترتیبی که در جایی که صنایع با ظرفیت خالی مواجه اند، سوبسیدهای فوق موجب تأخیر در تعدیل شرایط می گردد. حتی بدتر از آن، این گونه اقدامات ممکن است منجر به آن شود که فعالیت هایی در داخل کشور برقرار مانند که با عدم کارایی همراه اند و بنگاه های کارا تر در کشورهای در حال توسعه را مجبور به تعطیل شدن نماید.

در همین راستا، اتاق های بازرگانی اروپا (Eurochambers) که اتحادیه ای متشکل از ۱۲۰۰ اتاق بازرگانی اروپا است، در اطلاعیه ای قبل از تشکیل اجلاس سران کشورهای ۲۰گانه (G20) اعلام کرد که با حمایت گرایي کشورها مخالف است و به سران این کشورها توصیه کرد که منافع بلند مدت را فدای اهداف سیاسی کوتاه مدت ننمایند.

به همان ترتیب، اتاق های بازرگانی کشورهای ۲۰گانه (G20)، اطلاعیه ای هم سو صادر کردند و مخالفت خود را با حمایت گرایي اعلام نمودند. این امر مورد پشتیبانی ۱۸ کشور از ۲۰ کشور شرکت کننده قرار گرفت (به جز آمریکا و عربستان سعودی).

توصیه های ICC:

۱- فعالین کلیدی در بخش مالی در بسیاری از کشورها عبارتند از: بانک های تجاری، بانک های سرمایه گذاری، بانک های مرکزی، وضع کنندگان / نظارت کنندگان مقررات بانکی و مؤسسات رتبه بندی اعتباری که در این بحران هر یک بخشی از تقصیر را باید به عهده گیرند. حتی دولت ها، مجالس قانون گذاری و مصرف کنندگان نیز نمی توانند خود را از این مهلکه به کنار کشند زیرا که هر یک یا تحریک کننده بودند یا منتفع شونده.

۲- ICC همیشه تأکید کرده است که اقتصاد بازار تنها می تواند در چارچوب مقررات کار کند. بنابراین مقرراتی که بر بازارهای مالی نظارت داشته اند یا ناکافی بوده اند و یا نامناسب و یا آن که به درستی به اجرا در نیامده اند. به علاوه مقامات دولتی نسبت به ریسکی که مؤسسات مالی به عهده می گرفتند بی اعتنا بوده اند. ICC یادآور می شود که اشتباهات بخش مالی، بخش های دیگر اقتصادها را با بحران مواجه کرده است و این در حالی است که آن بخش ها، در نظام اقتصاد بازار، به

صورت طبیعی مشغول به کار بوده اند.

۳- ICC می پذیرد که مبادرت به اشتباه و شکست بخش مالی قطعاً به برقراری مقررات و نظارت بیشتر می انجامد ولی توصیه می کند که دولت ها توجه داشته باشند که بیشترین تقصیر متوجه کیفیت به کارگیری مقررات بوده است تا کمیت آن. به علاوه هشدار می دهد که باید توجه داشت که برقراری مقررات بیشتر، نباید منجر به انگیزه ای برای سرایت آن به بخش های دیگر اقتصاد گردد زیرا که در این بخش ها، ضوابط بازار به علاوه مقررات محدود موجود و به خصوص ماهیت خود تنظیمی در بازار، کار خود را به درستی انجام می دهد.

۴- ICC توصیه می کند که دولت ها نباید با اتخاذ سیاست های درون گرایانه و ایجاد محدودیت بر واردات و سرمایه گذاری خارجی از بحران کناره گیری نمایند زیرا تأسی به اقتصادی ملی گرایانه، موجب جابجایی منابع به ترتیبی می گردد که رکود را فراگیرتر می کند. در نتیجه نتایج منفی با سرعت بیشتری از طریق زنجیره عرضه منتقل می شود و حتی تولیدکنندگان کوچک را چون بنگاه های بزرگ صدمه می زند.

۵- ICC همچنین توصیه می کند که در مسیر مبارزه با حمایت گرایی، دولت ها می بایست با همکاری یکدیگر، راه های مؤثری را پیدا نمایند تا عدم تعادل های جدی در حساب جاری خارجی که در برخی از کشورها به وجود آمده است را کاهش دهند.

۶- ICC می گوید: لازم است در مقابل تلاش در به حاشیه راندن جهانی شدن ایستادگی کرد. البته اضافه می کند که جهانی شدن خود سؤالات نگران کننده ای را به وجود آورده است که می بایست مورد توجه کافی قرار گیرند و البته بحران اخیر مسایل بیشتری را مطرح کرده است. ولی به هر حال، جهانی شدن سابقه قابل اعتنایی دارد زیرا که در دهه های اخیر موجب گردیده میلیون ها نفر در نقاط مختلف جهان، به خصوص در کشورهای در حال توسعه، مشغول به کار شوند و از فقر نجات یابند. ICC تأکید می کند که می بایست نقش جهانی شدن، به عنوان وسیله ای برای انتقال کالا و خدمات، سرمایه، تکنولوژی، مدیریت، دانش فنی و ایده ها، با درایت حفظ گردد. به عبارت دیگر، آنچه که جهان امروز نیازمند آن است ترتیبات جدیدی است که به کارگیری مقررات بین المللی را تسهیل کند و حاکمیت جهانی رقابت برکسب و کار را موجب گردد.

مواضع رئیس ICC

رئیس اتاق بازرگانی بین المللی - دکتر ویکتور فانگ - که دارای دکترای مدیریت از دانشگاه هاروارد است و به مدت چهار سال در آن دانشگاه تدریس کرده است، در اجلاس مدیران بنگاه های آسیا - اقیانوسیه در نوامبر سال ۲۰۰۹ مجدداً مواضع ICC در مخالفت با حمایت گرایی را اعلام داشت و استدلال کرد که حمایت گرایی تنها به بدتر شدن شرایط می انجامد. او در ادامه بحث متذکر شد که به دلیل جهانی شدن اقتصاد، قطعات هر کالا در زیر سقف های متفاوت در کشورهای مختلف جهان تولید می شوند و دیگر نمی توان تولید آنها را به زیر یک سقف بازگرداند که اگر این کار میسر شود، بیشترین زیان را کشورهای در حال توسعه خواهند دید زیرا که با خروج سرمایه و همچنین بیکاری گسترده، مواجه می گردند. رئیس ICC که خود اهل هنگ کنگ است، از آمریکا و چین به شدت انتقاد می کند که قواعدی در جهت حمایت گرایی به کار گرفته اند. او به تصمیمات اجلاس G20 اشاره کرده و می گوید، سران کشورهای شرکت کننده - که بزرگترین اقتصادهای جهان را دارند - مخالفت خود با حمایت گرایی را اعلام داشته اند و بنابراین به همه دولت ها توصیه می کند که تحت فشارهای سیاسی، منافع بلندمدت کشورها را - به خصوص در زمان بحران - قربانی نکنند.

رئیس ICC، همچنین، به تحقیقی اشاره می کند که توسط مؤسسه بی طرف Global Trade Alert انجام گرفته و نتایج آن نشان می دهد که از ۲۸۰ مورد اقدام حمایت گرایانه در جهان در طی نوامبر ۲۰۰۸ تا سپتامبر ۲۰۰۹، ۱۷۲ مورد آن توسط

کشورهای G20 صورت گرفته است (هر سه روز یک مورد) و بنابراین نتیجه گیری می کند که اقدام کشورهای بزرگ، منافع کشورهای کوچک تر را از این مسیر به خطر می اندازد و موجب جابجایی فعالیت های تجاری می گردد. به عبارت دیگر اقدامات حمایتی کشورهای بزرگ، بحران و بیکاری حاصل از آن را به کشورهای جهان سوم منتقل می نماید.

رئیس اتاق بازرگانی بین المللی اشاره می کند که برنامه های محرک اقتصادی در آمریکا، اروپا و چین هنوز آثار بلندمدتی به وجود نیاورده اند، ولی این اقدامات شرایطی را موجب شده اند که بتوان برای دسترسی به رشد بلندمدت و پایدار به تفکر نشست. او می گوید: «بلند کردن بار سنگین تازه شروع شده است».

خوب است به این نکته اشاره کنیم که رئیس ICC از اوایل سال ۲۰۰۹ بر این نظر پای فشرد که تجارت چون خون در رگ های اقتصاد جهانی است و در شرایط حاضر نیاز بیشتر- و نه کمتر- به آن می باشد. او تأکید می کرد که «اجلاس G20 در لندن (آوریل ۲۰۰۹) موقعیت مناسبی است برای جامعه بین المللی که استناد خود به نظام چند جانبه تجاری را مورد تأکید قرار دهد زیرا که رشد اخیر اقتصادهای جهان مدیون آن می باشد و صدها میلیون انسان را از فقر نجات داده است. بنابراین رئیس ICC و سازمانی که او هدایت آن را به عهده دارد، در طی دوره ای که از شروع بحران می گذرد، دیدگاه های شفاف خود در مقابله با «حمایت گرایی» را عنوان کردند و نه تنها توانستند دولت ها را هم سو سازند، بلکه جامعه کسب و کار جهانی را نیز در همین راستا هماهنگ کردند.

جمع بندی

ماهیت فعالیت بخش خصوصی در جهان، پایدار نگاه داشتن منافع بلندمدت است و این بررسی نشان می دهد که بنگاه های اقتصادی- جز آنان که مشکلات خیلی جدی پیدا کرده اند- حاضر نیستند منافع بلندمدت رقابت را فدای منافع (احتمالی) حمایت های کوتاه مدت نمایند.

مواضع اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) در جریان بحران مالی اخیر نشان داد که جامعه بازرگانی جهانی، رشد و منافع خود را در رقابت می بیند و نه در حمایت، حتی اگر بحرانی به بزرگی آنچه در یک سال گذشته حادث شد، بر فعالیت آنان سایه افکند. اکثر بنگاه های بخش خصوصی در ایران- به خصوص آنان که توانمندی کارآفرینی و مدیریت کارا دارند- از رقابت نمی هراسند و حتی آن را ترویج می کنند. ولی آنان که ترجیح می دهند در سایه حمایت فعالیت نمایند و این روش را تبلیغ می کنند، نیاز به تلاش بیشتر برای توانمندسازی خود دارند تا برای ورود به جامعه کسب و کار جهانی آماده گردند. البته مهم ترین شرط برای به ثمر نشستن توانمندی بنگاهها در ایران آن است که فضای رقابتی بر کسب و کار آنان حکمفرما باشد. در فضای غیررقابتی - از جمله در انحصار یا در بازارهای محدود شده و یا در شرایطی که امکان اعمال مدیریت کارا نمی باشد- توانمندی ها سرکوب می شوند و/ یا رشد نمی کنند و زیان آن را جامعه (اعم از سرمایه گذار یا مصرف کننده) می پردازد.

منبع: اسناد اتاق بازرگانی بین المللی (ICC)

* کشورهای عضو G20: آرژانتین، استرالیا، برزیل، کانادا، چین، فرانسه، آلمان، هندوستان، اندونزی، ایتالیا، ژاپن، مکزیک، روسیه، عربستان سعودی، آفریقای جنوبی، کره جنوبی، ترکیه، انگلستان، آمریکا و اتحادیه اروپا.